

31992L0057

26.8.1992

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 245/6

DIREKTIVA SVETA 92/57/EGS**z dne 24. junija 1992****o izvajanju minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtev na začasnih ali premičnih gradbiščih (osma posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS)**

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

arhitektonske in/ali organizacijske razmere ali slabo načrtovanje del v pripravljalni fazi projekta;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 118a,

ker je treba v vsaki državi članici organe, ki so odgovorni za varnost in zdravje pri delu, pred začetkom del obvestiti o izvedbi del, katerih obseg presega določen prag;

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾, predloženega po posvetovanju s Svetovalnim odborom za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu,

ker se lahko med izvajanjem projekta veliko nezgod pri delu zgodi zaradi pomanjkljive usklajenosti, zlasti kadar različna podjetja delajo sočasno ali eno za drugim na istem začasnem ali premičnem gradbišču;

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽²⁾,ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker je zato treba izboljšati sodelovanje med različnimi udeleženci v pripravljalni fazi projekta in tudi med izvajanjem dela;

ker člen 118a Pogodbe določa, da Svet v obliki direktiv sprejme minimalne zahteve za spodbujanje izboljšav, zlasti v delovnem okolju, da bi zagotovil višjo raven varnosti in zdravja delavcev;

ker je izpolnjevanje minimalnih zahtev, katerih cilj je zagotavljanje boljše ravni varnosti in zdravja na začasnih ali premičnih gradbiščih, nujno potrebno za zagotavljanje varstva in zdravja delavcev;

ker skladno s pogoji iz zgoraj navedenega člena take direktive ne smejo uvajati upravnih, finančnih in pravnih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij;

ker sporočilo Komisije o njenem programu glede varnosti, higiene in zdravja pri delu ⁽⁴⁾ predvideva sprejetje direktive, katere cilj je zagotoviti varstvo in zdravje delavcev na začasnih ali premičnih gradbiščih;

ker lahko samozaposlene osebe in delodajalci, kadar so osebno vključeni v delovni proces, s svojimi dejavnostmi na začasnem ali premičnem gradbišču ogrozijo varnost in zdravje delavcev;

ker je Svet v svoji Resoluciji z dne 21. decembra 1987 o varnosti, higieni in zdravju pri delu ⁽⁵⁾ upošteval namen Komisije, da Svetu v bližnji prihodnosti predloži minimalne zahteve glede začasnih ali premičnih gradbišč;ker se mora zato veljavnost nekaterih ustreznih določb Direktive Sveta 89/655/EGS z dne 30. novembra 1989, ki velja za na minimalne varnostne in zdravstvene zahteve glede uporabe delovne opreme za delavce pri delu (druga posebna direktiva) ⁽⁶⁾, in Direktive Sveta 89/656 EGS z dne 30. novembra 1989 o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah glede uporabe osebne varovalne opreme za delavce na delovnem mestu (tretja posebna direktiva) ⁽⁷⁾ razširiti na samozaposlene osebe in delodajalce, kadar so osebno vključeni v delovni proces na gradbišču;

ker začasna ali premična gradbišča tvorijo področje dejavnosti, ki delavce izpostavlja posebno velikim tveganjem;

ker so pri več kakor polovici nezgod pri delu, ki so se zgodile na gradbiščih v Skupnosti, odigrale svojo vlogo nezadovoljive

ker je ta direktiva posebna direktiva v skladu s členom 16(1) Direktive Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvedbi

⁽¹⁾ UL C 213, 28.8.1990, str. 2, in UL C 112, 27.4.1991, str. 4.⁽²⁾ UL C 78, 18.3.1990, str. 172, in UL C 150, 15.6.1992.⁽³⁾ UL C 120, 6.5.1991, str. 24.⁽⁴⁾ UL C 28, 3.2.1988, str. 3.⁽⁵⁾ UL C 28, 3.2.1988, str. 1.⁽⁶⁾ UL L 393, 30.12.1989, str. 13.⁽⁷⁾ UL L 393, 30.12.1989, str. 18.

ukrepov za spodbujanje izboljšav varstva in zdravja delavcev pri delu ⁽¹⁾ in ker se zato določbe navedene direktive v celoti uporabljajo za začasna ali premična gradbišča ne glede na strožje in/ali posebne določbe te direktive;

ker ta direktiva predstavlja konkreten prispevek k doseganju socialne razsežnosti notranjega trga s posebnim sklicevanjem na vsebino Direktive Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene izdelke ⁽²⁾, in na vsebino, zajeto z Direktivo Sveta 89/440/EGS z dne 18. julija 1989, ki spreminja Direktivo 71/305/EGS, ki se nanaša na usklajevanje postopkov za oddajo javnih naročil ⁽³⁾;

ker se Komisija na podlagi Direktive Sveta 74/325/EGS ⁽⁴⁾ posvetuje s Svetovalnim odborom za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu, o pripravi predlogov na tem področju,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet

1. Ta direktiva, ki je osma posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS, določa minimalne varnostne in zdravstvene zahteve za začasna ali premična gradbišča, kakor je to določeno v členu 2(a).

2. Ta direktiva se ne uporablja za vrtnanje in pridobivanje naravnih surovin v bazičnih industrijskih panogah v skladu s členom 1(2) Direktive Sveta 74/326/EGS z dne 27. junija 1974 o razširitvi pristojnosti Komisije za varnost in zdravje v rudarstvu na vse panoge, ki se ukvarjajo s pridobivanjem rudnin ⁽⁵⁾.

3. Določbe Direktive 89/319/EGS se v celoti uporabljajo za celotno področje iz odstavka 1, ne glede na strožje in/ali posebne določbe te direktive.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi:

(a) „začasna ali premična gradbišča“ (v nadaljnjem besedilu „gradbišča“) pomenijo katero koli gradbišče, na katerem se izvajajo zidarska ali gradbena dela; v Prilogi I je kratek seznam takšnih del;

⁽¹⁾ UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

⁽²⁾ UL L 40, 11.2.1989, str. 12.

⁽³⁾ UL L 210, 21.7.1989, str. 1, spremenjeno z odločitvijo Komisije 90/380/EGS (UL L 187, 19.7.1990, str. 55).

⁽⁴⁾ UL L 185, 9.7.1974, str. 15, nazadnje spremenjeno z Aktom o pristopu iz leta 1985.

⁽⁵⁾ UL L 185, 9.7.1974, str. 18.

(b) „naročnik“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, za katero se izvaja projekt;

(c) „nadzornik projekta“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki je odgovorna za projekt in/ali izvajanje in/ali nadzorovanje izvajanja projekta in ki dela v imenu naročnika;

(d) „samozaposlena oseba“ pomeni katero koli osebo razen oseb, navedenih v členu 3(a) in (b) Direktive 89/391/EGS, ki z opravljanjem strokovne dejavnosti prispeva k izvedbi projekta;

(e) „koordinator za varnost in zdravje pri delu v pripravljalni fazi projekta“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki jo naročnik in/ali nadzornik projekta med pripravljalno fazo projekta pooblasti za izvajanje nalog, navedenih v členu 5;

(f) „koordinator za varnost in zdravje pri delu v izvajalni fazi projekta“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, katero naročnik in/ali nadzornik projekta med izvajanjem projekta pooblasti za izvajanje nalog iz člena 6.

Člen 3

Imenovanje koordinatorjev — varnostni in zdravstveni načrt — predhodna prijava

1. Naročnik ali nadzornik projekta imenujeta enega ali več koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu, kakor je določeno v členu 2(e) in (f), za katero koli gradbišče, na katerem je prisoten več kakor en pogodbeni izvajalec.

2. Naročnik ali nadzornik projekta zagotovi, da se pred postavitvijo gradbišča sestavi varnostni in zdravstveni načrt v skladu s členom 5(b).

Države članice lahko po posvetu z vodstvom in z delavci dovolijo odstopanja od določb iz prvega odstavka, razen v primerih:

— ko delo vključuje posebne nevarnosti, navedene v Prilogi II, ali je zanj potrebna predhodna prijava skladno z odstavkom 3 tega člena.

3. Pri gradbiščih:

— na katerih je predvideno trajanje dela daljše od 30 delovnih dni in na katerih hkrati dela več kakor 20 delavcev ali

— na katerih predvideni obseg dela presega 500 oseb/dni,

naročnik ali nadzornik projekta pred začetkom del pristojnim organom pošljeta predhodno prijavo, sestavljeno skladno s Prilogo III.

Predhodno prijavo je treba izobesiti na vidno mesto na gradbišču in po potrebi ažurirati.

Člen 4

Pripravljalna faza projekta: splošna načela

Nadzornik projekta oziroma, kadar je to primerno, naročnik med različnimi fazami načrtovanja in pripravljanja projekta upoštevatava splošna načela preventive glede varnosti in zdravja pri delu, ki so navedena v Direktivi 89/391/EGS, še zlasti:

- ko se odloča o arhitektonskih, tehničnih in/ali organizacijskih vidikih, da bi lahko načrtovali različne postavke ali faze del, ki jih je treba izvajati hkrati ali v zaporedju,
- ko se določa čas, potreben za dokončanje takih del ali faz del. Upoštevajo se tudi vsi varnostni in zdravstveni načrti ter dokumentacija, sestavljeni v skladu s členom 5(b) ali (c) ali usklajeni v skladu s členom 6(c), kadar je to potrebno.

Člen 5

Pripravljalna faza projekta: naloge koordinatorjev

Koordinator(-ji) za varnost in zdravje pri delu med pripravljeno fazo projekta, imenovan(-i) v skladu s členom 3(1):

- (a) usklajuje(-jo) izvajanje določb člena 4;
- (b) izdelava(-jo) ali poskrbi(-jo), da se izdelava varnostni in zdravstveni načrt, ki določa pravila, veljavna za gradbišče, upoštevajoč po potrebi tudi industrijske dejavnosti na njem; ta načrt mora prav tako vsebovati posebne ukrepe glede del, ki spadajo v eno ali več kategorij Priloge II;
- (c) pripravi(-jo) dokumentacijo, ki ustreza značilnostim projekta in vsebuje podatke o varnosti in zdravju pri delu, ki jih je treba upoštevati med izvajanjem katerih koli nadaljnjih del.

Člen 6

Faza izvajanja projekta: naloge koordinatorjev

Koordinator(-ji) za varnost in zdravje pri delu med izvajalno fazo projekta, imenovan(-i) v skladu s členom 3(1):

- (a) usklajuje(-jo) izvajanje splošnih načel preventive in varnosti:
 - ko se odloča o tehničnih in/ali organizacijskih vidikih, da bi se načrtovale različne postavke ali faze del, ki se izvajajo hkrati ali v zaporedju,
 - ko se določa čas, potreben za dokončanje takih del ali faz del;
- (b) usklajuje(-jo) izvajanje ustreznih določb, da bi zagotovil(-i), da delodajalci in, če je to potrebno za varovanje delavcev, samozaposlene osebe:
 - dosledno uporabljajo načela iz člena 8,
 - se ravnavajo po varnostnem in zdravstvenem načrtu iz člena 5(b), kadar je to potrebno;
- (c) izdelava(-jo) ali poskrbi(-jo), da se izdelava uskladitev varnostnega in zdravstvenega načrta iz člena 5(b), in dokumentacije iz člena 5(c), ki upošteva razvoj del in kakršne koli spremembe, ki se pojavijo;
- (d) organizira(-jo) sodelovanje med delodajalci, vključno z delodajalci, ki delajo zaporedno na istem gradbišču, usklajevanje njihovega delovanja, da bi tako varoval(-i) delavce in preprečil(-i) nezgode in poklicno tveganje za okvare zdravja, in medsebojno obveščanje, kakor je določeno v členu 6(4) Direktive 89/391/EGS, ter zagotavlja(-jo) sodelovanje samozaposlenih oseb v tem procesu, kadar je potrebno;
- (e) usklajuje(-jo) načrtovane aktivnosti, da bi preveril(-i) pravilno izvajanje delovnih postopkov;
- (f) sprejme(-jo) potrebne ukrepe za zagotovitev, da se le pooblaščenim osebam dovoli vstop na gradbišče.

Člen 7

Odgovornosti naročnikov, nadzornikov projekta in delodajalcev

1. Kadar naročnik ali nadzornik projekta imenujeta koordinatorja ali koordinatorje za izvajanje nalog, navedenih v členih 5 in 6, se s tem ne odvezeta odgovornosti, ki jih imata glede tega.

2. Izvajanje členov 5 in 6 ter odstavka 1 tega člena ne vpliva na načelo delodajalčevih odgovornosti, kakor je določeno v Direktivi 89/391/EGS.

Člen 8

Izvajanje člena 6 Direktive 89/391/EGS

Med izvajanjem del veljajo načela, določena v členu 6 Direktive 89/391/EGS, zlasti v zvezi:

- (a) z vzdrževanjem primerne reda in zadovoljive čistoče na gradbišču;
- (b) z izbiranjem lokacije delovnih mest ob upoštevanju načinov ohranjanja dostopnosti do teh delovnih mest in določitve poti ali območij za prehod in gibanje ter opremo;
- (c) s pogoji za ravnanje z različnim materialom;
- (d) s tehničnim vzdrževanjem, pregledi pred začetkom obratovanja in z rednimi pregledi instalacij in opreme, da bi popravili napake, ki bi lahko vplivale na varnost in zdravje delavcev;
- (e) z razmejčitvijo in načrtovanjem površin za skladiščenje raznega materiala, zlasti kadar gre za nevaren material ali snov;
- (f) s pogoji za odstranitev nevarnega materiala, ki je bil uporabljen;
- (g) s skladiščenjem in odlaganjem ali odstranjevanjem odpadkov in ruševin;
- (h) s prilagajanjem dejanskega časa, porabljenega za različne vrste del ali delovnih faz, poteku del na gradbišču;
- (i) s sodelovanjem med delodajalci in samozaposlenimi osebami;
- (j) s sodelovanjem z industrijo na območju, znotraj katerega ali v bližini katerega je gradbišče.

Člen 9

Obveznosti delodajalcev

Da bi ohranili varnost in zdravje na gradbišču pod pogoji, določenimi v členih 6 in 7, delodajalci:

- (a) še zlasti ob izvajanju člena 8 sprejmejo ukrepe, ki so v skladu z minimalnimi zahtevami, določenimi v Prilogi IV;
- (b) upoštevajo navodila koordinatorja(-ev) za varnost in zdravje pri delu.

Člen 10

Obveznosti drugih skupin oseb

1. Da se ohrani varnost in zdravje na gradbišču, samozaposlene osebe:

- (a) upoštevajo — *prav tako* — zlasti naslednje:
 - (i) zahteve iz člena 6(4) in člena 13 Direktive 89/319/EGS ter člena 8 in Priloge IV te direktive,
 - (ii) člen 4 Direktive 89/655/EGS in ustrezne določbe Priloge te direktive,
 - (iii) člen 3, člen 4(1) do (4) in člen 5(9) Direktive 89/656/EGS;
- (b) upoštevajo navodila koordinatorja(-ev) za varnostne in zdravstvene zadeve.

2. Da bi delodajalci zagotovili ohranitev varnosti in zdravja na gradbišču, kjer osebno sodelujejo v procesu gradbenih del:

- (a) upoštevajo – s potrebnimi spremembami – zlasti naslednje:
 - (i) člen 13 Direktive 89/391/EGS,
 - (ii) člen 4 Direktive 89/655/EGS in ustrezne določbe iz priloge k tej direktivi,
 - (iii) člen 3, člen 4(1), (2), (3), (4) in (9) ter člen 5 Direktive 89/656/EGS;
- (b) upoštevajo mnenje koordinatorja(-ev) za varnost in zdravje.

Člen 11

Obveščanje delavcev

1. Ne da bi to vplivalo na člen 10 Direktive 89/391/EGS, morajo biti delavci in/ali njihovi predstavniki obveščeni o vseh ukrepih v zvezi s svojo varnostjo in zdravjem na gradbišču.

2. Informacije morajo biti delavcem razumljive.

Člen 12

Posvetovanje z delavci in njihovo sodelovanje

Posvetovanje z delavci in/ali njihovimi predstavniki ter njihovo sodelovanje v zadevah, zajetih v členih 6, 8 in 9 te direktive, poteka v skladu s členom 11 Direktive 89/391/EGS, vendar ob zagotovitvi primerne usklajevanja, kadar je to potrebno, med

delavci in/ali predstavniki delavcev v podjetjih, ki svoje dejavnosti opravljajo na delovnem mestu, upoštevajoč stopnjo tveganja in velikost delovišča.

Člen 13

Spremembe prilog

1. V skladu s postopkom, določenim v členu 118a Pogodbe, Svet sprejme spremembe prilog I, II in III.

2. V skladu s postopkom, določenim v členu 17 Direktive 89/391/EGS, se sprejmejo strogo tehnične prilagoditve Priloge IV kot posledica:

- sprejetja direktiv o tehnični uskladitvi in standardizaciji glede začasnih in premičnih gradbišč, in/ali
- tehničnega napredka, sprememb mednarodnih predpisov ali specifikacij ali znanja na področju začasnih ali premičnih gradbišč.

Člen 14

Končne določbe

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31. decembra 1993.

O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

3. Države članice predložijo Komisiji besedila predpisov nacionalne zakonodaje, ki so jih sprejele ali jih sprejmejo na področju, urejenem s to direktivo.

4. Države članice Komisiji vsaka štiri leta poročajo o konkretnem izvajanju določb te direktive, vključno s predstavitvijo stališč delodajalcev in delavcev.

Komisija obvesti Evropski parlament, Svet, Ekonomsko-socialni odbor in Svetovadni odbor za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu.

5. Komisija ob upoštevanju odstavkov 1, 2, 3 in 4 Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru redno poroča o izvajanju te direktive.

Člen 15

Ta direktiva velja za države članice.

V Luxembourg, 24. junija 1992

Za Svet

Predsednik

José da SILVA PENEDA

PRILOGA I

PRIMEROMA NAŠTETA ZIDARSKA IN GRADBENA DELA PO ČLENU 2(a) TE DIREKTIVE

- | | |
|--|--|
| 1. Izkopavanje | 8. Popravila |
| 2. Zemeljska dela | 9. Podiranje |
| 3. Gradnja | 10. Rušenje |
| 4. Sestavljanje in razstavljanje montažnih elementov | 11. Tekoče vzdrževanje |
| 5. Adaptacija ali opremljanje | 12. Občasno vzdrževanje — barvanje in čiščenje |
| 6. Spremembe | 13. Izsuševanje |
| 7. Obnova | |
-

PRILOGA II

PRIMEROMA NAŠTETA DELA, KI VKLJUČUJEJO POSEBNE NEVARNOSTI ZA VARNOST IN ZDRAVJE DELAVCEV PO ČLENU 3(2), DRUGI ODSTAVEK TE DIREKTIVE

1. Delo, pri katerem so delavci izpostavljeni tveganju, kakršno je zasutje pod zemeljskim plazom, pogreznitev v močvirje ali padec z višine, kjer se tveganje poveča zlasti zaradi načina dela ali procesov, ali zaradi okolja, v katerem je delovišče ali gradbišče (*).
2. Delo, pri katerem so delavci izpostavljeni tveganju v zvezi s kemičnimi ali biološkimi snovmi, ki še posebno ogrožajo varnost in zdravje delavcev, ali pri katerih je z zakonom predpisan zdravstveni nadzor.
3. Delo, povezano z ionizirajočim sevanjem, pri katerem je treba določiti kontrolirana ali nadzorovana območja, kakor je določeno v členu 20 Direktive 80/835/Euratom ⁽¹⁾.
4. Delo v bližini električnih vodov visoke napetosti.
5. Delo, pri katerem so delavci izpostavljeni tveganju utopitve.
6. Delo na vrtinah, v podzemnih delovnih jamah in predorih.
7. Delo, ki ga izvajajo potapljači, ki uporabljajo sistem oskrbovanja z zrakom.
8. Delo, ki ga izvajajo delavci v kesonih z atmosfero s stisnjenim zrakom.
9. Delo, pri katerem se uporabljajo eksplozivna sredstva.
10. Delo, pri katerem se sestavljajo ali razstavljajo težki montažni elementi.

(*) Pri uresničevanju točke 1 imajo države članice možnost, da določijo obseg za posamezne situacije.

(1) UL L 246, 17.9.1980, str. 1, nazadnje spremenjeno z Direktivo 84/467/Euratom (UL L 265, 5.10.1984, str. 4).

PRILOGA III

VSEBINA PREDHODNE PRIJAVE IZ ČLENA 3(3), PRVEGA ODSTAVKA DIREKTIVE I

- 1. Datum odpreme:
- 2. Točni naslov gradbišča:
- 3. Ime(-na) in naslov(-i) naročnika(-ov):
- 4. Vrsta projekta:
- 5. Nadzornik(-i) projekta (ime(-na) in naslov(-i)):
- 6. Koordinator(-ji) za varnost in zdravje med pripravljajno fazo projekta(ime(-na) in naslov(-i)):
- 7. Koordinator(-ji) za varnost in zdravje pri delu med izvajalno fazo projekta (ime(-na) in naslov (-i)):
- 8. Predvideni datum začetka del na gradbišču:
- 9. Predvideno trajanje del na gradbišču:
- 10. Izračunano največje število delavcev na gradbišču:
- 11. Predvideno število pogodbenih izvajalcev in samozaposlenih oseb na gradbišču:
- 12. Podatki o že izbranih pogodbenih izvajalcih:

PRILOGA IV

MINIMALNE VARNOSTNE IN ZDRAVSTVENE ZAHTEVE ZA GRADBIŠČA

iz člena 9(a) ter člena 10(1)(a)(i) Direktive

Uvodna opomba

Obveznosti, določene v tej prilogi, se uporabljajo, kadar je to potrebno, glede na značilnosti gradbišča, dejavnost, okoliščine ali tveganje.

V tej direktivi se izraz „prostori“ med drugim nanaša na nastanitve v delavskih barakah.

DEL A

SPLOŠNE MINIMALNE ZAHTEVE ZA DELOVNA MESTA NA GRADBIŠČIH

1. *Stabilnost in trdnost*
 - 1.1 Material, oprema in – bolj splošno kateri koli sestavni del, ki lahko med kakršnim koli premikanjem vpliva na varnost in zdravje delavcev, morajo biti primerno in varno pritrjeni.
 - 1.2 Dostop do katere koli površine, na kateri je nezadostno odporen material, ni dovoljen, razen če je zagotovljena oprema ali sredstva, ki omogočajo varno izvajanje dela.
2. *Napeljave za distribucijo energije*
 - 2.1 Napeljave je treba načrtovati, izvesti in uporabljati tako, da se odpravi nevarnost požara ali eksplozije. Osebe morajo biti primerno zavarovane pred nevarnostjo smrti zaradi električnega toka zaradi posrednega ali neposrednega stika.
 - 2.2 Pri načrtovanju, izvedbi in izbiri opreme in varnostnih naprav je treba upoštevati vrsto in jakost napeljavane energije, zunanje razmere in usposobljenost oseb, ki imajo dostop do delov napeljav.
3. *Poti in izhodi v sili*
 - 3.1 Poti in izhodi v sili morajo biti prosti in morajo voditi do varnega območja po najkrajši možni poti.
 - 3.2 Ob nevarnosti mora biti delavcem omogočena čimprejšnja in čim varnejša evakuacija z delovnih postaj.
 - 3.3 Število, porazdelitev in velikost poti in izhodov v sili so odvisni od uporabe, opreme in velikosti gradbišča ter od prostorov in največjega števila oseb, ki so lahko navzoče.
 - 3.4 Posebne poti in izhodi v sili morajo biti označeni z napismi v skladu z nacionalnimi določbami za izvajanje Direktive 77/576/EGS ⁽¹⁾.

Takšni napisi morajo biti zadostno odporni in postavljeni na primernih mestih.
 - 3.5 Poti in izhodi v sili ter prometne poti in vrata, ki omogočajo dostop do njih, morajo biti dostopni, da se lahko kadarkoli neovirano uporabljajo.
 - 3.6 Poti in izhodi v sili, za katere je potrebna osvetlitev, morajo imeti razsvetljavo v sili primerne jakosti, če pride do izpada razsvetljave.
4. *Odkrivanje in gašenje požara*
 - 4.1 Glede na značilnosti gradbišča, velikost in uporabo prostorov, opremo na gradbišču, fizikalne in kemične značilnosti prisotnih snovi in največjega potencialnega števila prisotnih oseb mora biti poskrbljeno za zadosti naprav za gašenje požara ter, kadar je potrebno, za požarne detektorje in alarmne sisteme.

⁽¹⁾ UL L 229, 7.9.1977, str. 12, nazadnje spremenjeno z Direktivo 79/640/EGS (UL L 183, 19.7.1979, str. 1).

- 4.2 Naprave za gašenje požara, požarne detektorje in alarmne sisteme je treba redno pregledovati in vzdrževati.
- V rednih presledkih je treba izvajati ustrezne preizkuse in urjenje.
- 4.3 Neavtomatska oprema za gašenje požara mora biti lahko dostopna in enostavna za uporabo.
- Oprema mora biti označena z napisi v skladu z nacionalnimi določbami o izvajanju Direktive 77/576/EGS.
- Taki napisi morajo biti zadosti odporni in postavljeni na primernih mestih.
5. *Prezračevanje*
- Glede na uporabljene delovne metode in fizične obremenitve do delavcev je treba sprejeti ukrepe, ki zagotavljajo dovolj svežega zraka.
- Če se uporablja sistem za prisilno prezračevanje, je treba vzdrževati njegovo delovanje, delavci pa ne smejo biti izpostavljeni prepihu, ki škoduje njihovemu zdravju.
- Na voljo mora biti kontrolni sistem za javljanje kakršne koli okvare, kadar je to potrebno zaradi zdravja delavcev.
6. *Izpostavljanje posebnemu tveganju*
- 6.1 Delavci ne smejo biti izpostavljeni škodljivim ravnem hrupa ali škodljivim zunanjim vplivom (na primer plinom, hlapom, prahu).
- 6.2 Če morajo delavci vstopiti na območje, kjer utegne atmosfera vsebovati strupeno ali škodljivo snov ali utegne biti v njej prenizka raven kisika oziroma utegne biti vnetljiva, je treba atmosfero v zaprtem območju nadzorovati in sprejeti ustrezne ukrepe za preprečitev kakršnega koli tveganja.
- 6.3 Delavec v nobenem primeru ne sme biti izpostavljen zaprti atmosferi, kjer je stopnja tveganja visoka.
- Delavca je treba ves čas nadzorovati vsaj od zunaj in sprejeti vse ustrezne varnostne ukrepe za zagotovitev učinkovite in takojšnje pomoči.
7. *Temperatura*
- Glede na uporabljene delovne metode in fizične obremenitve delavcev mora biti med delovnim časom temperatura primerna za človeški organizem.
8. *Naravna in umetna razsvetljava na delovnih postajah, v prostorih in na prometnih poteh na gradbišču*
- 8.1 Delovne postaje, prostori in prometne poti morajo imeti čim več naravne svetlobe, ponoči in kadar naravna dnevna svetloba ni zadostna, pa je treba poskrbeti za ustrezno in zadostno umetno razsvetljavo. Kjer je potrebno, je treba uporabljati premične svetlobne vire, ki so zavarovani pred negativnimi vplivi.
- Barva uporabljene umetne svetlobe ne sme spremeniti prepoznavanja napisov ali znakov ali vplivati nanj.
- 8.2 Napeljave za razsvetljavo prostorov, delovnih postaj in prometnih poti morajo biti postavljene tako, da delavcem ne preti nobena nevarnost nezgode kot posledica vrste napeljane razsvetljave.
- 8.3 Prostori, delovne postaje in prometne poti, kjer so delavci, kadar gre za okvaro umetne razsvetljave, še posebno izpostavljeni tveganju, morajo biti opremljeni z razsvetljavo v sili primerne jakosti.
9. *Vrata in vhodi*
- 9.1 Drsna vrata morajo biti opremljena z varnostno napravo, ki preprečuje, da se iztirijo in padejo.
- 9.2 Vrata in vhodi, ki se odpirajo navzgor, morajo biti opremljeni z mehanizmom, ki prepreči, da padejo nazaj.
- 9.3 Vrata in vhode vzdolž zasilnih poti je treba primerno označiti.
- 9.4 V neposredni bližini vhodov, ki so namenjeni predvsem prometu vozil, morajo biti vrata za prehod pešcev, razen če je prehod pešcev varen. Taka vrata morajo biti jasno označena in vedno dostopna.

- 9.5 Mehanska vrata in vhodi morajo delovati tako, da delavci nikakor niso izpostavljeni nevarnosti nezgode.
- Opremljena morajo biti z napravami za zaustavitev v sili, ki so preprosto razpoznavne in dostopne, omogočeno pa mora biti ročno odpiranje, razen če se ob prekinitvi električnega toka ne odprejo samodejno.
10. *Prometne poti — nevarna območja*
- 10.1 Treba je predvideti, določiti potek, načrtovati in omogočiti prenosljivost prometnih poti, vključno s stopnicami, pritrjenimi lestvami in nakladalnimi mesti ter rampami, da bi bil zagotovljen preprost, varen in primeren dostop tako, da delavci, zaposleni v bližini teh prometnih poti, niso izpostavljeni tveganju.
- 10.2 Glede na število uporabnikov in vrsto zadevnega dela je treba določiti poti za gibanje pešcev in/ali prevoz blaga, vključno s potmi, ki se uporabljajo za nakladanje ali razkladanje.
- Če se na prometnih poteh uporabljajo prevozna sredstva, je treba za druge uporabnike gradbišča zagotoviti dovolj varnega prostora ali ustrezne varnostne naprave.
- Poti morajo biti jasno označene, redno pregledane in pravilno vzdrževane.
- 10.3 Med prometnimi potmi za vozila in vrati, vhodi, prehodi za pešce, hodniki in stopnišči je treba zagotoviti dovolj prostora.
- 10.4 Če so na gradbišču območja, kjer je dostop omejen, jih je treba opremiti z napravami, ki preprečujejo dostop nepooblaščenim osebam.
- Uvesti je treba primerne ukrepe za varstvo delavcev, ki so pooblaščen za dostop do nevarnih območij.
- Nevarna območja morajo biti jasno označena.
11. *Nakladalna mesta in rampe*
- 11.1 Nakladalna mesta in rampe morajo ustrezati dimenzijam tovora, ki se prevaža.
- 11.2 Nakladalna mesta morajo imeti vsaj eno izhodno točko.
- 11.3 Nakladalne rampe morajo biti dovolj varne, da delavci ne padejo z njih.
12. *Prosto gibanje na deloviščih*
- Površina tal na deloviščih mora biti taka, da delavcem omogoča prosto gibanje pri opravljanju njihovega dela. Pri določanju površine za prosto gibanje delavcev je treba upoštevati tam obstoječo opremo ali naprave.
13. *Prva pomoč*
- 13.1 Delodajalec mora zagotoviti, da se lahko daje prva pomoč in da se lahko kadarkoli pokliče osebje, ki je usposobljeno za to.
- Uvesti je treba ukrepe, ki bi zagotovili, da so lahko delavci, ki se ponesrečijo ali nenadoma zbolijo, odpeljani na zdravljenje.
- 13.2 Kadar obseg del ali vrst aktivnosti, ki se izvajajo, to zahteva, je treba zagotoviti en ali več za dajanje prve pomoči.
- 13.3 Prostori za dajanje prve pomoči morajo biti opremljeni z najnujnejšimi napravami in opremo za prvo pomoč ter lahko dostopni za nosila.
- Označeni morajo biti v skladu z nacionalnimi predpisi o izvajanju Direktive 77/576/EGS.
- 13.4 Poleg tega mora biti na vseh mestih, kjer delovne razmere to zahtevajo, na razpolago oprema za dajanje prve pomoči.
- Ta oprema mora biti ustrezno označena in lahko dostopna.
- Naslov in telefonska številka lokalnih postaj prve pomoči morata biti napisana na vidnem mestu.

14. *Sanitarni prostori in oprema*
- 14.1 *Garderobe in garderobne omarice*
- 14.1.1 Če morajo delavci nositi posebna delovna oblačila in če se iz zdravstvenih razlogov ali javne morale ne more pričakovati, da se preoblačijo v drugih prostorih, morajo imeti na razpolago ustrezne garderobe in garderobne omarice.
- Garderobe morajo biti lahko dostopne, dovolj prostorne in imeti na voljo sedišča.
- 14.1.2 Garderobe morajo biti dovolj velike in, kjer je to potrebno, imeti na voljo naprave za sušenje delavčeve delovne obleke, njegovih oblačil in osebnih predmetov ter omarice, kamor delavec svoje stvari zaklene.
- Če okoliščine zahtevajo (na primer nevarne snovi, vlaga, umazanija), morajo delavci imeti na voljo prostore, kjer hranijo delovno obleko ločeno od lastnih oblačil in osebnih predmetov.
- 14.1.3 Sprejeti je treba ukrepe za ločitev moške in ženske garderobe ali za ločeno moško in žensko uporabo garderob.
- 14.1.4 Kadar se po določilih točke 14.1.1 ne zahtevajo garderobe, mora vsak delavec imeti na voljo prostor, kamor lahko zaklene lastna oblačila in osebne predmete.
- 14.2 *Prhe in umivalniki*
- 14.2.1 Če se zaradi narave dela ali zdravstvenih razlogov zahteva, mora biti na razpolago ustrezno število prh.
- Izvesti je treba ukrepe za ločitev moške in ženske kopalnice s prhami ali za ločeno moško in žensko uporabo kopalnic s prhami.
- 14.2.2 Kopalnice s prhami morajo biti dovolj velike, da se lahko vsak delavec umije brez zadržkov po pogojih ustreznega higienskega standarda.
- Prhe morajo biti opremljene z vročo in mrzlo tekočo vodo.
- 14.2.3 Kadar se po prvem odstavku točke 14.2.1 prhe ne zahtevajo, mora biti v bližini delovnih postaj in garderob zagotovljeno zadosti ustreznih umivalnikov s tekočo vodo (z vročo, če je to potrebno).
- Izvesti je treba ukrepe za ločitev umivalnikov ali za ločeno uporabo umivalnikov za moške in ženske, kadar je to potrebno zaradi dostojnosti.
- 14.2.4 Kadar so prostori s prhami ali umivalniki ločeni od garderob, mora biti poskrbljeno za neposredno povezavo med njimi.
- 14.3 *Stranišča in umivalniki*
- V bližini delovnih postaj, prostorov za počitek, garderob in prostorov s prhami in umivalniki morajo biti na razpolago posebni prostori z ustreznim številom stranišč in umivalnikov.
- Izvesti je treba ukrepe, ki zagotavljajo ločena stranišča ali ločeno moško in žensko uporabo stranišč.
15. *Prostori za počitek in/ali prostori za nastanitev*
- 15.1 Kadar je to potrebno zaradi varnosti ali zdravja delavcev, zlasti zaradi vrste dejavnosti, ki se izvajajo, ali prisotnosti več zaposlenih, kakor je določeno, pa tudi zaradi oddaljenosti gradbišča, morajo delavci imeti na razpolago preprosto dostopne prostore za počitek in/ali prostore za nastanitev.
- 15.2 Prostori za počitek in/ali prostori za nastanitev morajo biti dovolj veliki in opremljeni z ustreznim številom miz in sedežev z naslonjali za celotno število delavcev na gradbišču.
- 15.3 Če takih prostorov ni, morajo biti na voljo drugi prostori, kjer se delavci lahko zadržujejo med prekinitvijo dela.

- 15.4 Stalni prostori za nastanitev morajo, razen če se uporabljajo le v izjemnih primerih, imeti zadostno sanitarno opremo, prostor za počitek in prostor za preživljanje prostega časa.
- Opremljeni morajo biti s posteljami, omarami, mizami in sedeži z naslonjali, upoštevajoč število delavcev ter, kadar je to potrebno, razporejeni glede na prisotnost delavcev obeh spolov.
- 15.5 V prostorih za počitek in/ali prostorih za nastanitev je treba uvesti primerne ukrepe za zaščito nekadilcev pred neugodjem, ki ga povzroči cigaretni dim.
16. *Nosečnice in doječe matere*
- Nosečnice in doječe matere morajo imeti možnost, da se v ustreznih razmerah uležejo in odpočijejo.
17. *Invalidni delavci*
- Če je potrebno, morajo biti delovna mesta organizirana tako, da se upoštevajo invalidni delavci.
- Določba zadeva zlasti vrata, prehode, stopnišča, prhe, umivalnike, stranišča in delovne postaje, ki jih invalidni delavci neposredno uporabljajo ali na njih delajo.
18. *Druge določbe*
- 18.1 Okolica in obseg gradbišča morata biti označena in načrtovana tako, da sta jasno vidna in določljiva.
- 18.2 Delavci morajo na gradbišču imeti zadosti pitne vode in po možnosti druge primerne brezalkoholne pijače v prostorih, ki jih zasedajo, pa tudi v bližini delovnih postaj.
- 18.3 Delavci morajo:
- imeti na razpolago prostore in opremo, ki jim omogočajo, da pojedjo svoje obroke hrane v zadovoljivih razmerah,
 - kadar je to primerno, imeti na razpolago prostore in opremo, ki jim omogočajo pripravo obrokov hrane v zadovoljivih razmerah.

DEL B

SPECIFIČNE MINIMALNE ZAHTEVE ZA DELOVNA MESTA NA GRADBIŠČIH

Uvodna opomba

Če tako narekujejo posebne okoliščine, razvrstitev teh minimalnih zahtev v dva razdelka, kakor je navedeno v nadaljevanju, ni obvezna.

Oddelek I

Delovne postaje v zaprtih prostorih na gradbiščih

1. *Stabilnost in trdnost*
- Konstrukcija in stabilnost objektov morata ustrezati vrsti njihove uporabe.
2. *Izhodi v sili*
- Izhodi v sili se morajo odpirati navzven.
- Izhodi v sili ne smejo biti zaklenjeni ali zaprti tako, da jih oseba, ki bi jih želela uporabiti v sili, ne bi mogla z lahkoto ali nemudoma odpreti.
- Drsnih ali vrtljivih vrat ni dovoljeno uporabljati kot izhode v sili.

3. *Prezračevanje*

Če se uporabljajo klimatizacijske ali mehanske prezračevalne naprave, morajo delovati tako, da delavci niso izpostavljeni prepihu, ki povzroča neugodje.

Kakršna koli usedlina ali umazanija, ki bi z onesnaženjem zraka lahko povzročila neposredno nevarnost za zdravje delavcev, mora biti nemudoma odstranjena.
4. *Temperatura*
 - 4.1 Temperatura v prostorih za počitek, prostorih za osebje, ki je trenutno v službi, v sanitarnih prostorih, jedilnicah in prostorih za dajanje prve pomoči mora ustrezati namembnosti teh prostorov.
 - 4.2 Okna, strešna ali stropna okna in steklene pregrade morajo ob upoštevanju vrste dela in namena prostorov omogočiti preprečevanje prekomernega učinka sončne svetlobe.
5. *Naravna in umetna razsvetljava*

Delovna mesta morajo, če je le mogoče, imeti dovolj naravne svetlobe in biti opremljena z viri umetne svetlobe, ki so primerni za varnost in zdravje delavcev.
6. *Tla, stene, stropi in strehe prostorov*
 - 6.1 Tla v delovnih prostorih ne smejo imeti nevarnih izboklin, lukenj ali nagibov, biti morajo trdna, stabilna in ne spolzka.
 - 6.2 Površine tal, sten in stropov v prostorih morajo biti takšne, da se lahko očistijo ali drugače vzdržujejo v skladu z ustreznim higienskim standardom.
 - 6.3 Prozorne ali prosojne stene, zlasti popolnoma steklene pregrade, v prostorih ali v bližini delovnih mest ali prometnih poti morajo biti jasno označene in narejene iz varnega materiala ali biti zavarovane tako, da delavci ne bi prišli v stik s stenami oziroma se ne bi poškodovali, če bi se razbile.
7. *Stenska okna in strešna ali stropna okna*
 - 7.1 Morajo biti takšna, da jih delavci lahko odpirajo, zapirajo, uravnajo ali zaklepajo varno.

Kadar so odprta, ne smejo biti v takem položaju, ki bi pomenil nevarnost za delavce.
 - 7.2 Stenska okna in strešna ali stropna okna morajo biti načrtovana skupaj z opremo ali biti drugače opremljena z napravami, ki omogočajo čiščenje brez nevarnosti za delavce, ki opravljajo to delo, ali za prisotne delavce.
8. *Vrata in vhodi*
 - 8.1 Položaj, število in dimenzije vrat in vhodov ter material, ki se uporablja za njihovo izdelavo, so določeni glede na vrsto in uporabo prostorov in površin.
 - 8.2 Prozorna vrata morajo biti ustrezno označena v višini oči.
 - 8.3 Vrtljiva vrata in vhodi morajo biti prozorni ali imeti ploskve, skozi katere se vidi.
 - 8.4 Če prozorne ali prosojne površine na vratih ali vhodih niso narejene iz varnega materiala in obstaja nevarnost, da se delavci poškodujejo, če bi se vrata razbila, morajo biti površine zaščitene pred lomom.
9. *Prometne poti*

Prometne poti morajo biti jasno označene, kadar uporaba ali oprema prostorov tako zahteva zaradi varnosti delavcev.

10. *Posebni ukrepi za tekoče stopnice in tekoče pohodne proge*

Teškoče stopnice in teškoče pohodne proge morajo delovati varno.

Opremljene morajo biti z vsemi potrebnimi varnostnimi napravami.

Opremljene morajo biti s preprosto prepoznavnimi in dostopnimi napravami za izklop v sili.
11. *Dimenzije prostorov in zračnost v prostorih*

Delovni prostori morajo imeti zadostno površino in biti dovolj visoki, da lahko delavci opravljajo svoje delo, ne da bi bila pri tem ogrožena njihova varnost, zdravje ali ugodno počutje.

Oddelek II

Delovne postaje na gradbiščih na prostem

1. *Stabilnost in trdnost*
 - 1.1 Premične ali stalne delovne postaje na višini ali na tleh morajo biti trdne in stabilne, ob upoštevanju:
 - števila delavcev na delovnih postajah,
 - največje nosilnosti in razporeditve teže,
 - zunanjih vplivov, ki so jim lahko izpostavljene.

Če podporna konstrukcija in drugi deli teh delovnih postaj sami po sebi niso stabilni, je treba njihovo stabilnost zagotoviti z ustreznimi in varnimi metodami pritrditve, da bi se izognili kakršnemu koli neprimernemu ali samodejnemu premikanju cele delovne postaje ali njenih delov.
 - 1.2 Pregledovanje

Stabilnost in trdnost je treba ustrezno pregledati, še zlasti po vsaki spremembi višine ali globine delovne postaje.
2. *Napeljave za distribucijo energije*
 - 2.1 Napeljave za distribucijo energije na gradbišču, zlasti tiste, ki so izpostavljene zunanjim vplivom, je treba redno pregledovati in vzdrževati.
 - 2.2 Ugotoviti je treba, katere napeljave so obstajale, preden je gradbišče začelo delovati, ter jih pregledati in jasno označiti.
 - 2.3 Kjer obstajajo prostozračni električni vodi, jih je treba, kadarkoli je to mogoče, preusmeriti proč od območja gradbišča ali pa prekiniti električni tok.

Če to ni mogoče, je treba postaviti pregrade ali namestiti obvestila, ki zagotovijo, da se vozila in napeljave ne približajo električnim vodom.

Kadar morajo vozila voziti pod električnimi vodi, je treba postaviti ustrezna opozorila in viseče zaščitne table.
3. *Vremenski vplivi*

Delavce je treba zavarovati pred vremenskimi vplivi, ki bi bili lahko škodljivi za njihovo zdravje in varnost.
4. *Padajoči predmeti*

Delavce je treba s kolektivnimi zaščitnimi sredstvi zavarovati pred padajočimi predmeti, kadarkoli je to tehnično izvedljivo.

Material in opremo je treba zložiti ali razporediti tako, da se ne moreta zrušiti ali prevrniti.

Kadar je potrebno, morajo biti na gradbišču pokriti prehodi ali pa je treba dostop na nevarna območja onemogočiti.

5. *Padci z višine*
- 5.1 Padce z višine je treba fizično preprečiti, zlasti s trdnimi zidarskimi odri, ki so dovolj visoki in imajo vsaj robno desko, glavno ograjo in vmesno ograjo ali drugo ustrezno možnost.
- 5.2 Načelno se sme delo na višini opravljati le z ustrezno opremo ali z uporabo vseh varnostnih naprav, kakršni so zidarski odri, ploščadi ali lovilne mreže.
- Če uporaba te opreme oziroma naprav ni možna zaradi narave dela, je treba uporabiti primerna sredstva za dostop in varnostne pasove ali druge varnostne metode za sidranje.
6. *Zidarski odri in lestve (*)*
- 6.1 Vse zidarske odre je treba primerno načrtovati, postaviti in vzdrževati, da se ne zrušijo ali slučajno premaknejo.
- 6.2 Za delovne ploščadi, prehode in stopnišča na zidarskih odrih je treba postaviti, dimenzionirati, jih zavarovati in uporabljati tako, da delavci ne padejo z njih ali da niso izpostavljeni padajočim predmetom.
- 6.3 Zidarske odre mora pregledati pristojna oseba:
- (a) preden se začnejo uporabljati,
 - (b) pozneje v rednih presledkih,
 - (c) po kakršnikoli spremembi, ko se konstrukcije dalj časa niso uporabljale, po izpostavljenosti slabemu vremenu ali potresom ali katerikoli drugi okoliščini, ki bi lahko vplivala na moč in trdnost konstrukcije.
- 6.4 Lestve morajo biti dovolj trdne in ustrezno vzdrževane.
- Uporabljati se morajo pravilno, na primernih mestih in v skladu s svojo namembnostjo.
- 6.5 Premični zidarski odri morajo biti zavarovani pred nehotenimi premiki.
7. *Oprema za dviganje (*)*
- 7.1 Vse naprave in pripomočki za dviganje, vključno s sestavnimi deli, dodatki, sidri in podporniki, morajo biti:
- (a) primerno načrtovani in izdelani ter dovolj trdni glede na namembnost uporabe,
 - (b) pravilno nameščeni in uporabljeni,
 - (c) vzdrževani v dobrem delovnem stanju,
 - (d) pregledani in redno preskušani ter kontrolirani v skladu z veljavnimi predpisi,
 - (e) v upravljanju kvalificiranih delavcev, ki so ustrezno usposobljeni.
- 7.2 Na vseh napravah in pripomočkih za dviganje mora biti jasno navedena največja dovoljena nosilnost.
- 7.3 Oprema in pripomočki za dviganje se ne smejo uporabljati v namene, za katere niso predvideni.
8. *Vozila in stroji za izkopavanje in ravnanje z materialom (*)*
- 8.1 Vsi stroji in vozila za izkopavanje in ravnanje z materialom morajo biti:
- (a) primerno načrtovani in izdelani ob čim večjem upoštevanju ergonomskih načel,
 - (b) vzdrževani v dobrem delovnem stanju,
 - (c) pravilno uporabljeni.

(*) Ta točka bo podrobno določena v okviru prihodnje direktive, ki bo spremenila Direktivo 89/655/EGS, zlasti zaradi dopolnitve točke 3 Priloge k tej direktivi.

- 8.2 Vozniki in upravljalci vozil in strojev za izkopavanje ravnanje z materialom morajo biti posebej usposobljeni za taka dela.
- 8.3 Treba je sprejeti preventivne ukrepe, s katerimi se zagotovi, da vozila in stroji za izkopavanje in ravnanje z materialom ne padejo v gradbene jame ali vodo.
- 8.4 Stroji za izkopavanje in ravnanje z materialom morajo biti, kadar je to potrebno, opremljeni s konstrukcijami, ki voznika varujejo, da ga stroj ne zmečka, kadar se prevrne, in ga ščitijo pred padajočimi predmeti.
9. *Napeljave, stroji, oprema (*)*
- 9.1 Napeljave, stroji in oprema, vključno z ročnim orodjem, bodisi na električni pogon ali ne, morajo biti:
- (a) primerno načrtovani in izdelani ob čim večjem upoštevanju ergonomskih načel,
 - (b) vzdrževani v dobrem delovnem stanju,
 - (c) uporabljeni izključno za delo, za katero so namenjeni,
 - (d) v upravljanju delavcev, ki so ustrezno usposobljeni.
- 9.2 Naprave in opremo, ki so pod tlakom, je treba pregledovati ter redno preizkušati in kontrolirati v skladu z veljavno zakonodajo.
10. *Gradbene jame, vrtine, gradbišča pod zemljo, predori in nasipi*
- 10.1 V gradbenih jamah, vrtinah, gradbiščih pod zemljo ali predorih je treba upoštevati nekatere varnostne ukrepe:
- (a) uporabiti ustrezne oporne konstrukcije ali nasip,
 - (b) preprečiti nevarnost padca človeka, materiala ali predmetov oziroma poplavljanja,
 - (c) zagotoviti zadostno prezračevanje na vseh delovnih postajah za zagotavljanje ozračja za dihanje, ki ni nevarno ali zdravju škodljivo,
 - (d) omogočiti delavcem, da se umaknejo na varno območje ob požaru ali vdoru vode ali materiala.
- 10.2. Preden se izkopavanje prične, je treba sprejeti ukrepe za določitev in največje možno zmanjšanje nevarnosti zaradi podzemskih kablov in drugih distribucijskih sistemov.
- 10.3 Na razpolago morajo biti varne poti, ki peljejo v gradbeno jamo ali iz nje.
- 10.4 Kupi zemlje, material in premikajoča se vozila ne smejo biti v bližini gradbenih jam. Po potrebi je treba postaviti ustrezne pregrade.
11. *Rušenje*
- Kadar je rušenje zgradbe ali poslopja lahko nevarno:
- (a) je treba sprejeti ustrezne varnostne ukrepe, metode in postopke,
 - (b) se lahko delo načrtuje ali izvaja le pod nadzorom pristojne osebe.
12. *Kovinski ali betonski okviri, opaži in težki montažni elementi*
- 12.1 Kovinski ali betonski okviri in njihovi elementi, opaži, montažni elementi ali začasne podporne konstrukcije ter oporniki se lahko postavijo ali odstranijo samo pod nadzorom pristojne osebe.
- 12.2 Sprejeti je treba ustrezne ukrepe za varovanje delavcev pred nevarnostmi zaradi začasne šibkosti ali nestabilnosti konstrukcije.

(*) Ta točka bo podrobno določena v okviru prihodnje direktive, ki bo spremenila Direktivo 89/655/EGS, zlasti zaradi dopolnitve točke 3 Priloge k tej direktivi.

- 12.3 Opaže, začasne podporne konstrukcije in opornike je treba načrtovati in oblikovati ter postaviti in vzdrževati tako, da brez nevarnosti prenašajo kakršne koli obremenitve ali napetosti, s katerimi utegnejo biti obremenjeni.
13. *Podvodni zvonovi in kesoni*
- 13.1 Vsi podvodni zvonovi in kesoni morajo biti:
- (a) dobro zgrajeni, iz primerne materiala ustrezne trdnosti,
 - (b) primerno opremljeni, da se delavci ob vdoru vode ali materiala lahko umaknejo na varno mesto.
- 13.2 Gradnja, montaža, spreminjanje ali demontaža podvodnega zvona ali kesona se lahko opravlja le pod nadzorom pristojne osebe.
- 13.3 Vse podvodne zvonove in kesone mora pristojna oseba redno pregledovati.
14. *Delo na strehi*
- 14.1 Kadar je to potrebno za preprečitev tveganja ali kadar višina ali nagib presegata vrednosti, ki jih določijo države članice, je treba sprejeti vse preventivne ukrepe za preprečevanje padca delavcev, orodja ali drugih predmetov ali materiala.
- 14.2 Kadar morajo delavci delati na strehi, v njeni bližini ali na katerikoli drugi površini, ki je narejena iz lomljivega materiala in skozi katero se lahko pade, je treba sprejeti preventivne ukrepe, ki zagotavljajo, da ne hodijo nepazljivo po površini, ki je narejena iz lomljivega materiala, ali da ne padejo s strehe na tla.
-